

Studenckie Koło Naukowe II Kliniki Okulistyki w Lublinie
Kierownik Kliniki: prof. dr hab. med. Marek Gerkowicz
Opiekun Koła: dr med. Maria Lewandowska-Furmanik

ADRIANNA IGNATIUK, JOANNA BATALIA, KATARZYNA KŁODNICKA,
HOUSSEM EDDINE JERDI, MARIA LEWANDOWSKA-FURMANIK

***Eye and organ allergies in children visiting Allergology Outpatient in
Lublin Children Clinical Hospital***

**Alergie oczne i narządowe w grupie dzieci zgłaszających się do Poradni
Alergologicznej Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Lublinie**

Termin alergia pochodzi od greckich słów allos (inny) i ergos (działanie). Jest to nieprawidłowa reakcja ustroju na czynniki środowiskowe, które są tolerowane przez ogół populacji. Reakcja alergiczna pojawia się po pewnym czasie tolerancji na ten czynnik [1].

Choroby alergiczne oczu dotyczą przede wszystkim powierzchni gałki ocznej-spojówki powiekowej i gałkowej natomiast rzadziej rogówki, skóry powiek i innych części oka (np. nerwu wzrokowego). Zapalenie alergiczne spojówek często towarzyszy alergii wielonarządowej i może być prodromalnym objawem schorzeń ogólnych a także wskazywać na stopień zaawansowania tej choroby [2].

Celem pracy było określenie częstości występowania alergicznych schorzeń oczu w powiązaniu z alergią narządową u dzieci leczonych w Poradni Alergologicznej Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Lublinie przy uwzględnieniu wybranych parametrów klinicznych, demograficznych i bytowych.

MATERIAŁ I METODYKA

Dane służące do opracowania niniejszej pracy uzyskano przeprowadzając badanie ankietowe wśród rodziców lub opiekunów dzieci, którzy zgłosili się wraz z dzieckiem do Przychodni Alergologicznej przy Dziecięcym Szpitalu Klinicznym (DSK) w Lublinie w okresie IV-V.2003. Badaniami objęto grupę 100 dzieci, uwzględniając następujące czynniki: wiek, płeć, miejsce i warunki zamieszkania, obecność zwierząt domowych, sytuację zdrowotną i finansową rodziny oraz objawy alergii i ich wpływ na rozwój psychomotoryczny dziecka.

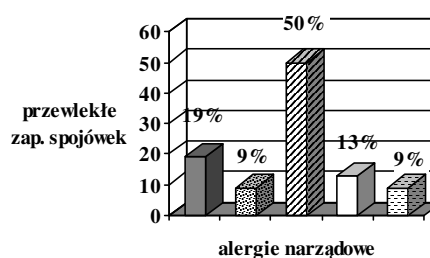
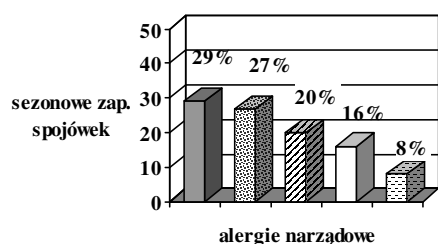
WYNIKI

U 38% dzieci stwierdzono schorzenia alergiczne narządu wzroku. Alergiczne zapalenia spojówek występowało częściej u dzieci ze środowiska miejskiego oraz w grupie wiekowej od 7 do 14 lat. Alergiczne zapalenie spojówek przeważało u chłopców (64%) natomiast u dziewczynek alergia oczna wystąpiła w 36%. Wśród ankietowanych rodziców 49% przyznało się do palenia tytoniu. Ponad połowa ankietowanych oceniła swoje warunki mieszkaniowe jako dobre, jednak 47% dzieci nie posiadało osobnego pokoju, z czego 10% nie miało własnego łóżka. Kwoty przeznaczane miesięcznie przez rodziców na leki dla dzieci w 46% przekraczały 100PLN, w 38% były w przedziale 50-100PLN a tylko w 16% nie przekraczały 50PLN.

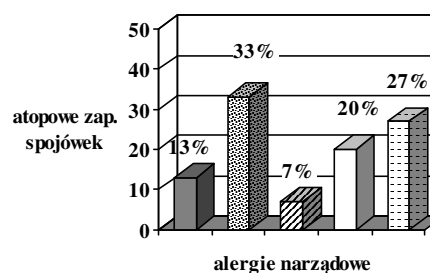
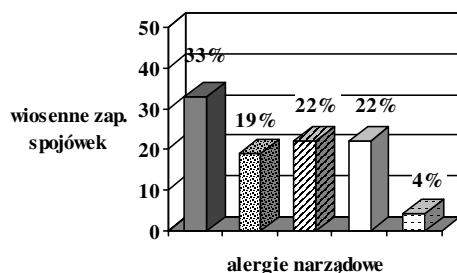
Zmiany alergiczne narządu wzroku w badanej grupie dotyczyły spojówki (przewlekłe alergiczne zapalenie spojówek wystąpiło u 16% dzieci, sezonowe zapalenie spojówek u 50%, wiosenne zapalenie spojówek u 31% i atopowe zapalenie spojówek u 13%). Najczęstszymi alergiami narządowymi jakie

występowały w badanej grupie dzieci były: przewlekły nieżyt nosa (30%), alergia skórna (23%), astma oskrzelowa (21%), pyłkowica (14%), alergia pokarmowa (12%). U dzieci z astmą oskrzelową najczęściej współwystępowało przewlekłe zapalenie spojówek, natomiast u dzieci z przewlekłym nieżytem nosa stwierdzono współistnienie sezonowego zapalenia spojówek i tylko w dziewięciu przypadkach wystąpiło wiosenne zapalenie spojówek.

Przeanalizowaliśmy sposób w jaki alergia wpłynęła na aktywność fizyczną dzieci. Najczęściej ograniczaną formą ruchu były biegi(43%), zajęcia wychowania fizycznego(34%), zabawa ze zwierzętami domowymi (25%), jazda na rowerze (23%). W mniejszym stopniu alergia uniemożliwiała udział w wycieczkach szkolnych, zabawach w plenerze, pływaniu w basenie, grach z rówieśnikami, spacerach. U 32% badanych alergia nie wpłynęła na aktywność fizyczną. Najczęstszą reakcją dzieci na objawy alergii było zmęczenie i osłabienie(90%). Znacząca większość (88%) dzieci dotkniętych alergią zazwyczaj nie uczestniczyło w pracach domowych i wymagało najwięcej pomocy i troski ze strony swoich opiekunów.

■ p.n.n. ▨ alergie skórne ▩ astma □ pyłkowice ▤ alergie pokarmowe

OMÓWIENIE

Alergie oczne i narządowe są czynnikami mającymi duży wpływ na rozwój dzieci. W wielu przypadkach powodują ograniczenie aktywności fizycznej i kontaktów społecznych oraz ogólne zmęczenie i osłabienie, co może upośledzać ich rozwój psychoruchowy. Choroby alergiczne dzieci mają znaczący wpływ na funkcjonowanie rodziny, ponieważ dzieci te wymagają wzmożonej opieki oraz większych nakładów finansowych (leki).

W badanej grupie dzieci w Poradni Alergologicznej DSK w Lublinie u 38% oprócz alergii narządowej stwierdzono alergiczne schorzenie narządu wzroku. Fakt ten przemawia za tym, że reakcja na alergen dotyczy wielu narządów. Alergiczne zapalenie spojówek obserwowano najczęściej u dzieci mieszkających w dużym mieście 51% co mogło być spowodowane większym zanieczyszczeniem atmosfery w tym środowisku. Potwierdza to również Grałek M. i wsp. w swojej pracy dotyczącej alergicznych chorób u dzieci [3]. Nie bez znaczenia był również fakt, iż 49% ankietowanych rodziców przyznało się do palenia tytoniu w domu. W badanej grupie dzieci najczęściej występującym schorzeniem alergicznym oczu było nie zagrażające procesowi widzenia sezonowe zapalenie spojówek. U dzieci z przewlekłym całorocznym alergicznym zapaleniem spojówek aż w 50% przypadków stwierdzono astmę oskrzelową co przemawia za tym, że alergenami odpowiedzialnymi za to schorzenie

spojówek są czynniki powietrzno-pochodne (zanieczyszczenie środowiska) [4]. Alergie, jak wykazały nasze badania, mają duży wpływ na ograniczenie aktywności psychomotorycznej u dzieci. Schorzenia alergiczne narządu wzroku i inne alergie ze względu na częstość występowania są jednym z głównych problemów zdrowotnych XXI wieku.

WNIOSKI

1. Alergie oczne i narządowe często współistnieją.
2. Alergiczne zapalenia spojówek występowało częściej u dzieci ze środowiska miejskiego oraz u chłopców.
3. Najczęstszą reakcją dzieci na objawy alergii były zmęczenie i osłabienie

PIŚMIENNICTWO

1. Gierek-Łapińska A., Mrukwa-Kominek E., Gierek-Ciaciura S. i wsp.: Schorzenia rogówki na tle alergicznym. *Okulistyka* 2003, 2, suppl., 102-105.
2. Niżankowska M.H.: „Podstawy okulistyki” Wrocław 1992, 101-102.
3. Grałek M., Lipiec E., Niwald A.: „Alergiczne choroby oczu u dzieci w badaniach własnych” *Okulistyka* 2003, 2, suppl., 120-122.
4. Kątski W., Rymgayło-Kątska M., Gerkowicz M.: „Rozwój choroby alergicznej u dzieci” *Okulistyka* 2003, 2, suppl., 102-105.

STRESZCZENIE

Choroby alergiczne oczu dotyczą milionów ludzi na całym świecie. Pomimo tego nie są one odpowiednio rozpoznawane i leczone co może doprowadzić do trwałego ubytku widzenia.

Celem pracy było określenie częstości występowania alergicznych schorzeń oczu w powiązaniu z alergią narządową u dzieci leczonych w Poradni Alergologicznej DSK w Lublinie przy uwzględnieniu wybranych parametrów klinicznych, demograficznych i bytowych.

Dane służące do opracowania niniejszej pracy uzyskano przeprowadzając badanie ankietowe wśród rodziców lub opiekunów dzieci, którzy zgłosili się wraz z dzieckiem do Przychodni Alergologicznej przy Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Lublinie w okresie IV-V.2003. Badaniami objęto grupę 100 dzieci, uwzględniając następujące czynniki: wiek, płeć, miejsce i warunki zamieszkania, sytuację zdrowotną i finansową rodziny oraz objawy alergii i ich wpływ na rozwój psychomotoryczny dziecka.

U 38% dzieci objętych naszym badaniem stwierdzono schorzenia alergiczne narządu wzroku (spojówki). Alergiczne zapalenie spojówek występowało częściej u dzieci ze środowiska miejskiego w grupie wiekowej od 8 do 14lat oraz u chłopców.

Przeanalizowaliśmy sposób, w jaki alergia wpłynęła na aktywność fizyczną dzieci. Najczęściej ograniczaną formą ruchu były biegi(43%), zajęcia wychowania fizycznego(34%), zabawa ze zwierzętami domowymi (25%), jazda na rowerze (23%). U 32% badanych alergia nie wpłynęła na aktywność fizyczną. Najczęstszą reakcją dzieci na objawy alergii było zmęczenie i osłabienie(90%). Dzieci dotknięte alergią zazwyczaj nie brały udziału w pracach domowych.

Wnioski: 1/ Alergie oczne i narządowe często współistnieją. 2/ Alergiczne zapalenie spojówek występowało częściej u dzieci ze środowiska miejskiego oraz u chłopców. 3/ Najczęstszą reakcją dzieci na objawy alergii były zmęczenie i osłabienie

SUMMARY

Millions of people worldwide suffer from eye allergies, yet the condition is not often properly identified or treated what could lead to permanent loss of sight.

The aim of this study was to define the frequency of the allergic eye diseases and their co-existence with organ allergies in children visiting Allergology Outpatient in Lublin Children Clinical Hospital with the allowances made for certain parameters: clinical, demographical and living conditions.

Data used for this research was obtained by polling the population of parents (guardians) of children who were treated in the Allergology Outpatient in Lublin Children Clinical Hospital. We investi-

gated 100 cases, taking under consideration following factors: age, sex, permanent residence and living conditions, health and financial family status ,the impact of the allergy on family.

Results: Allergic eyes diseases were stated in 38% of all children examined. The changes regarded conjunctiva (chronic allergic conjunctivitis appeared in 16% of children, seasonal conjunctivitis in 50%, spring conjunctivitis in 31% and atopic conjunctivitis in 13%).

Children at the age of 7-14 years old from the urban environment and boys were most often affected by the allergic conjunctivitis.

We analysed the way the allergy influenced the childrens' psychical activity. Limitations mostly affected running(43%), gymnastic classes at school(34%), playing with house pets(25%), biking(23%). Other activities were less limited. In 32% of the children allergy didn't have any influence on the physical activity. The most common reactions caused by the signs of allergy were: tiredness and weakness(90%). Moreover children affected by the allergy did not share the home duties.

Conclusions: 1. Eye and organ allergies commonly co-exist. 2. Allergic conjunctivitis most frequently occurred among urban district children and as well as among boys. 3. The most common negative side effect of the allergy was fatigue and weakness